

CSIKI LAPOK

Feladás kiadó: Dr. VÁKÁK LAJOSNÉ	Egész évre Félévre	Előfizetési ár: Fpengé 6.— 3.— Külföldre egy évre 12 Pengé. Megjelenik minden vasárnap	Nyitólézi költségek díja soronként 1 Pengé Kéziratok nem adóznak vissza Hirdetési díjak a legelőnyösebb arányban Kiadóhivatal: Csikasereda, Apafi Mihály-utca 15. sz.	Feladás szerkesztő Vitéz Révész Győző
-------------------------------------	-----------------------	--	--	--

Kállay miniszterelnök nagy beszéde után
a Haz ünnepélyes egyhangúsággal megszavazta a Kormányzóhelyettes emlékének megörökítéséről szóló javaslatot.

A képviselőház kedden ünnepélyes küldösek között letárgyalta és általánosságban nagy egyértelműséggel elfogadta a részletes tárgyalás alapjául a hősi halált halt vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes emlékének és a nemzet haláljának megörökítéséről alkotott törvényjavaslatot.

Rámutatott az előadó arra, hogy a kormányzóhelyettesnek nem az első arvonalbeli repülő-főhadnagyi szolgálat volt a hivatása és annak, hogy ezt önként vállalta, a nemzeti öntudat példatadó, hatalmasan feltörő erőforrásának kell lennie.

Petró Kálmán a javaslat átfogó eszméinek és céljainak vázolásán után részletesen ismertette az egyes szakaszokat, majd kérte a javaslat elfogadását.

Kállay Miklós miniszterelnök emelkedett ezután szólásra:

— Abban a szerencsés helyzetben vagyok, mondta, — s ezért köszönetemet is kell kifejeznem —, hogy az előttem szólo képviselő uron, illetve az általa képviselt tárgyesoporton kívül a parlamentünkben képviselt minden párt, a Haz minden tagja és minden magyar ember nevében szólhatnak fel.

— A törvényjavaslat, amely előttünk fekszik, szövegezésével, indoklásával és az előadó ur ismertetésében világos kifejezője annak, amit ebben célszó: a nemzet haláljának kifejezését és ezen mindnyájunkat összefogó érzések megörökítését a jövőre vonatkozóan is.

— Minden törvény ketségtelenül a nemzeti akaratnak a kifejezése, amelynek minden állampolgár magát alávetni köteles. E törvényjavaslat mögött azonban olyan nemzeti elhatározás áll, amely nemcsak megfontolásból, valamely szükségesség felismeréséből és szándék elhatározásából keletkezett; nem tilt és nem rendel el semmit a nép széles rétegeinek — itt egy nemzeti elhatározás jön létre, amely az ország, a nemzet, a magyar nép millióinak veréből fakad, amelyet az javasol, az formuláz és szentesít.

— Ünnepi törvényt készítünk ma elő, amely mögött ugyan gyász van, veszteség, egy fiatal élet elmulása, de a gyász, a veszteség és halál felett mégis ott van a legfelemelőbb, legünnepibb, legnagyobb áldozat, dicsőség: az életnek feláldozása a hasáért. És ebben a kimagasló, önként vállalt áldozatban volt a másik nagyszerűsége a hősi halálnak: Horthy István, a kormányzóhelyettes, akit kiemelt a nemzet, magas pozícióra helyezett, most teljes egyenlőségben, el nem választható közösségben olvadt össze a nemzet annyi hű fiával, minden magyar hősi halottal. Ha életben maradt volna, én tudom, mit, milyen sokat jelentett volna a hasának.

— Hiszem, hogy az egész nemzet összeforrott volna vele, mögött állt volna a ránkjövő nehéz időkben, — de talán lehettek volna ellenfelei is. Most már egy olyan szentélyben nyugoszik, amely fele csak áhítatos lélekkel, fedetlen fővel, megnemesült emberséggel lehet tekinteni: a múlt, a jövő, a ma, és esetleg ebben a pillanatban összecsuikló magyar katonának, a magyar hőseknek Pantheonjában. Ő a legtöbbet adta: fiatal életét. A legtöbb nem lehet több, vagy kevesebb, mindenkivel egyenlőt jelent és a vezető legnagyobb dicsőségét érte el, a legnagyobb irányítást adta, midőn egyenlővé lett az áldozatban, hasája szolgálatában, minden eszenvedőjével a mai magyar világnak.

— Történelmünknek sok lapját kell visszafelől lapoznunk, amíg ismét eljutunk azokba az időkbe, amikor a nádor, az országbíró és az egyháznak pancéliba öltözött, főpapjai személyesen szálltak harcba. Ezeknek a daltás időknek emlékezeit idézi fel a Kormányzóhelyettes ur, aki az ország legmagasabb közjogi méltóságában, — noha nem tiszte, sem törvényszerinti kötelessége nem volt, — nemes becsvágytól, fiatalos tetterőtől, példanacó hazaszeretettől sarkalva, önként állott a küzdők közé, még pedig nem vesztő sisakban, hanem szerény tiszti ranggal, a főhadnagyi két csillaggal.

— Ilyen ragyogó példának törvénybeiktatásával a nemzet nemcsak Horthy István iránti hálóját rojja le, hanem történelmi értéket őriz meg az utókor számára.

— További különös indok, ami a törvényjavaslat előterjesztésére késztet az, hogy a nemzet legmoltóbb formában kifejezhesse részvétét, hűségét, szeretetét az iránt a férfi iránt, akinek fájdalma mindnyájunk fájdalmánál mélyebb, gondja mindnyájunk gondjánál, súlyosabb és mégis legerősebben viseli a fájdalmat és legsziárdabban hordozza a gond terhet.

— Éljen a Kormányzó! — kiáltják mindentől, majd az egész Haz felől helyéről es hosszantartó tapsal ünnepi a Kormányzót.

— Ugy érzem, — folytatta miniszterelnök, hogy a Kormányzó az öfőmoltósága iránt ennek megnyilatkozata nemcsak nemzeti, hanem emberi kötelesség is.

A miniszterelnök felszólalását a képviselők felállva, hosszantartó lelkes tapsal fogadták. Több felszólaló nem volt. Tasnádi Nagy András elnök kérdésére a képviselőház általánosságban nagy egyértelműséggel elfogadta a Kormányzóhelyettes emlékének és a nemzet haláljának megörökítéséről szóló javaslatot.

Vitéz nagybecsoni Nagy Vilmos honvédelmi miniszter, szórdán delu an elindul a keleti arvonalra, hogy látogatást tegyen a közel 2000 kilométer hosszúságban harcoló honvédsapaton. A miniszter először a mögöttes területeken lévő frontszakaszokat tekinti meg, majd kimegy az első vonalakba, hogy közvetlenül is megtekintse a csapatokat, érdeklődjék helyzetük és ellátásuk felől.

A miniszter látogatását felhasználja arra is, hogy képet kapjon az őszegyjűdött téli ruhásmelük megérkezéséről s mikénti szétosztásáról. Ugyancsak alkalmat talál arra is, hogy tisztelő látogatást tegyen a Führer főhadiszállásán is.

Itt maradunk.

Irta: Szentiványi Róbert dr., főiskolai tanár.

Lóháton járt és oldalára szablyát kötött; övéről nyilas tegez osüngött alá s lába kengyelben pihent. Termete kőépmagas volt s feje szép kerek.

Még a Pruth partján született s a kelő nap a szarmata síkság felől köszöntötte őt. Anyjától mélyen bugó s édesen csengő magyar szót tanult; apja nyeregbe emelte s hódítónak és urnak nevelte. Fegyverét, ékszerait assiai és szarmata formák ismerője alkotta.

A borgói hágón vagy a gyimesi szoroson nyargalt be az új és maradandó hasába; keletről jött és nyugatra nézett.

Nyugaton akkor váltak el tartósan s szinte végzetesen Gallia és Germania utjai. A karolingi imperium szétmorssalódott s a Kelet lovasát nem félemlítette meg.

A Regnum Teutonicorum elfért a Rajna és az Elba között. Francia pedig nem terjedt túl a Sche den és Loireon. Wessexben ugyan I. Edvart fején a korona, de Wales és Skócia még nem tértek az angolsszások hűségére. Itáliát az Appeninek politikailag is kettéválasztják s Velence gályái akkor bontanak vitorlát távoli partok felé. A San Marco mozaikjai még egészen frissék.

A skandinávok és szlávok pogányok még, de Nyugat- és Déleuropa homlokát keresztrel jelölte meg.

Ennek a világnézetében már összeforró, de államjogi szervezetében még darabos Európának peremére érkezett a keleti lovas. Mögötte rokon népek s a Kakukásus északi lankáin az önálló magyar testvérország, előtte a katonailag gyenge Nyugat. Mögötte a nagy róna füvelő pusztái, előtte az ekevel feltört Európa. Mögötte mozgékony nomádok, előtte erdőirtó és földet turó állandó telepesek.

A föld, melyet messzelátó szemek kémlelt, akkor még senki országa. Róma, mely a Kis- és Nagy-Nádas összefolyásánál Napóót építette, régesréggen visszavonta már légiót a Duna jobb partjára. A hunok testvérnépe, az első uralattaji hatalom, mely az Atlanti oceánig jutott előre, elmerült a multnak tengerébe, mert elmulasztotta felvenni a keresztiséget. Az avar rokon is szétporladt itt Nagy Károly vasökle alatt. Gótok, vandálok és gepidák, szlávok és törökfajú bolgárok mind megfordultak a nagyalföldi rónán s a perem hegyekben, de egy se maradt. Mind nyugatra és délre fordult az Imperium Romanum ígérétének hódolva.

A keleti lovas pedig leverte sátorfáját s két rokon uralattaji nép sirdombjai fölött kijelentette, hogy itt marad. Ahol a két rokon elvérzett, hazat alapít, államot szervez s szembenéz eljövendő viharokkal.

A honvédsereg jöttének évfordulóján 1942. szeptember 11 én tartta fel László Gyula avatott keze a kolozsvári Kövespadon annak a tegez, szablyás magyar lovasnak sírját, aki meg a honfoglalók nemzedékéhez tartozott. Fegyvere, kengyelvasa megbizonyította, hogy magyar. Köntésének pitykéje bizonyosság amellelt, hogy az első nemzedék tagja volt. Hanyatt fekküdt, mintha a föld szemfedőjén át az eget kémlelte volna. Keletnek fordult, mintha a hajnal pirkadását leste volna. Férfikorának teljében fektette a halál a hűvös nyoszolyára. Nem egyedül pihent. Magyar testvérek közeli sírjait ismerte a tudomány immár 30 éve. Hogy a Pruth mellől. A hegyeken tu ról jött, elárulta maradék ékszere, Hogy messze járt-e innen, hogy végig robogott-e a Pó völgyén, hogy látta-e Brema fölött az északi tengert s a Garonne torkolatánál az Atlanti oceánt, arról nem szól már e néma levontó.

De éppen jókor kelt fel ezerszentendős sírjából.

Perben állunk, mi ősi foglalk a jövővénynyel, a régi gardák az asztalunkhoz ültetett idegennel, a nagy tusákon megfogyottak a biztonságban elszaporodott néppel.

Megbizonyítottuk igazunkat faragott kőveink kongó szavával a nemzetek ítélőszéke előtt. Nem hallgattak a kővek szónatára.

Ősi jussunkat igazoltuk suhogó pergamentek ékes írásával. Nem olvasták el.

Felkeltettük ódon latin krónikásainkat, tegeyek bizonyoságot igazunk mellett. Hallatlanba vették.

Megsólaltattuk keresztfák és kopjafák vásott betűit; temetőbe idétük őket, sorsunk bíráit. Nem jöttek el.

Síme feltámadás Te, elcsöndesült Testvér s eljőss a nemzetek ítélo napjára. Eljőss ezer esztendő continuitásának bizonyítására. Eljőss, mint foglaló késői ivadékok vitathatatlan jogának igazolására. Lóháton jöttél, nem sompolyogtál be; szabályt viseltél, nem kéreztél. Fegyverrel jöttél minden mást megelőzőve rokonok ősi földjére s úgy határoztál, hogy itt maradsz. E föld lesz otthonod, pihenőd és vegeő nyugvasod; gyermeked kötelességet itt ringatod; szavad övékét ide rögzited, szüledet ide temeted. Ha idegen földet ver is fel paripád, hasa ide törss; ha asurkék partok pálmái alatt bojyongasz s a Canale Grande visén ring osónakod, ott nem felejtkezel. Szived hazaparancaol esietős vis, es úde szénafüvek, es áldott föld felé.

Othonunk nekünk is, véredből vétetett ivadékoknak; hasánk nekünk is, keső magyaroknak. Közünk van hozzá, mert birtokba vetted. Közünk van hozzá, mert vérről szersted. Közünk van hozzá, mert tíz század, harminc emberöltő vérevel permeteztet.

Inkább meghalunk, de itt maradunk!

A jövő magyar-ifjusága.

Amint megirtuk a csikaszereadi Segítő-Mária főgimnáziumba az 1942-43. iskolai évre 500 tanulóit irtak be. Nagy szám. Reg nem látott a csiki székely gyermekeknek és a nevelő műhelye ilyen lüktető életet. Az első évfolyamokon parhuzamos osztályokban folyik a tanítás, a felsőbb osztályokban is elég nagy a tovább tanulás kedv. Mindent összevetve biztató és örvendétes jelenség a csiki közelet számára a magyar jövőnek es az olyan sok életkedvet es elénkárát sugárzó fosszke.

Látogatást tettünk a főgimnáziumban. Különösen érdekelt az iskolába bevezetett új nevelési-rend. Aki egészséges ifjúságot akar, az mindenkor ezzel álmodott. Nem túlszűfölni es meggyömöszölni a gyermeket a tudománnyal. Csak mértékkel. Hagyni kell valamelyes lélegzetet a test számára is. Az új idők különösen valják ennek az elvnek nemzetépítő hasznát. Es most így van. A heti rendszeres két óra torna es játékelutánon kívül az intézet egész ifjusága minden nap delelőtt a 11 óras szünetben 20 percet az osztályokból éneklással kivonul a friss levegőre. Ott módszeres tornával kizsallóztat a tanterem három óra es gőzét a tüdőkből, az agyból es ezután megfrissülve fosszül neki a lelke megépítéséhez.

Hát nem ideális es. Meglátázik egyébként az ifjuság külső képén s a testnevelésének ez es okos es előrelátó rendszere. A „szellőzésre“ kivonuló 12 osztály maga a dusszó egészség. Igazán gyönyörű anyag van együtt. Boldogság nézi ilyen izmos, kemény megepítésű magyar jóvendőt. A tanári kar megfigyelése szerint ez a napi 20 perces óra-közötti üdülés pompásan érezteti hatását es előmenetelben es tanulási kedvben is. Állítják, hogy ebben a husz perces felfrissülésben valósággal ujjászűletik a gyermek agyának befogadó képessége.

Érdemes a Segítő-Mária főgimnázium falai közé bepillantani mindenkinek, aki szívügyének tekinti a székely ifjuság nevelését. A gimnázium fiatal igazgatója Pataki József lendülettel végzi ezt a egyszerű kötelességet, amely végeredményben a csiki jóvendőt formálja. A munka amit elvégeznek komoly es céludatos. Boldog lehet minden csiki szülő. Gyermekeének sorsa jó kezekben van. Biztos lehet, hogy amit a nevelés kihozhat a kapott anyagból, azt ennak ez intézetnek fegyelme es rendje a legkövetkezőben elvégzi. A szülőnek nem marad egyéb gondja es kötelessége, mint a szeretet bizalmával összedolgozni az intézettel, annak szellemét megbecsülni, támogatni es a nevelés nagy munkáját ezzel elősegíteni.

Az Erdélyi Párt beszámolója Csikmegyében.

Dr. Csipak Lajos kanonok, Erdélyi Párt képviselő folyó hó 11-én beszámolót tartott Czikcsatóság, Szentimmon, Szentimra, Szentkirály községek lakói részére. Kisebbségben voltak az Erdélyi Párt Csikmegyei Tagosata részeséi Dr. Kolombán János elnök, Dr. Kovács Károly főtitkár es Szóke Mihály.

Czikcsentimonon, ahová Csatóság lakosságát Barabás Márton plebános venette fel, a községi parti tagosata nevében Lukács Dávid elnök, Csikszentimrén Molnár László plebános, Szentkirályon pedig György Ágoston elnök fogadta. Mindannyian nagy örömmel adták kifejezését es a községek lakóinak hálaját tolmácsolták, hogy ezekben a nehéz es sok munkát adó időkben is az Erdélyi Párt módot talál a lakosság felkeresésére. Esztán felkérték Dr. Csipak Lajos képviselőt, hogy beszámolóját tartsa meg.

Örömmel jöttem Alcsik a szép es népsős községbe, kezdő beszédét Dr. Csipak képviselő, a ná. a már ismert szónoki lendülettel. Ma a harcok es tettek korát éljük, ma nem annyira a beszéd, hanem a munka a fő, mégis lelki szükségét érezté, hogy kezdve hivetel asztól-asmembe álljon, velük gondolatait kicserélje es az által es esetleg csüggedőbe lelkeseését útmutat, erősen egységes magatartásra buzdítva.

Sokan azt szeretnék kérdeni tőle, mikor lesz a háborúnak vége, nem es a fő, hanem az, hogy es jól végszűdjék. A háború végszűrére biztos feleletet ma senki sem tud adni, de hogy az fog győzni, amelyik késszen

van a nagyobb összetartás, egység es kitartás, az bizonyos.

Es a világtörténelemben páratlanul álló háború, már a mult világháborút követő igazságtalan békekötészekkel kezdődött.

A világ javul igazságtalannal voltak megosztva, volt idő amikor Amerikában a mosdonyokat busával fűtötték, Braziliában a kávét a tengerbe hányták, csak azért, hogy olcsó ne lehessen. Történt pedig az akkor, amikor az emberek milliói éheztek es éhen is haltak. Ezt csinálták az angolossák hatalmak kizsákmányoló uralk. Es már tovább nem volt tűrhető. A bolsevizmus az ő minden kultúr díszet megsemmisítő hatalmával 22 éven át kényszerít fel ellenük s ha az Isten Hittérrel meg nem sejtett es egész művelt Európát fenyegető vészedelemet, ma hásszant itt romokban hevernének, hadseregét volna, hisz határainkon keresztül akarta a bolsevizmus Nímatoranagot megtámadni a közbán mlakat is teljesen elpusztítani.

Tehát a háború mintek is a legkövetlenebbül érint, bár hála es Istennek határainktól messze folyik a harc. Anonban egy párteg es feledjük el, amikor dícső honvédelnk me-szire küsdének, idehaza nekünk is kell az ók segítségükre lépésük, az u n. hátsóbeli frontot tartani, kitartással, áldozatkészséggel es a napi munkák pontos végzésével. Jusson eszünkbe, hogy a mult háborút Ithon vesztettük el, mert a belső frontot megrongólták az egyéni haszonlelők, a savarokban halászók, a seidők.

Az Erdélyi Párt azon belső front érintetlenség n, szel árd-ágon is önként örökölők es amikor teljes a jével egységben áll az óriási felelősséget vállalni hurodó kormány meggett, a maga eszközeivel is gyekszenk avel tartani a belső front megrongolásra törekvőket. Há a Istennek Czikben ilyenek igen kevesen vannak, mert a székely mint hatona nép, mindig tudta mlvartozni haszóját. Tudja, hogy azok akik ma nyilatkoznak es más pártoknak a szekerét szereznek tolnak, azok ha jól megvizsgáljuk, a mult időkben sem álltak egységben a Magyar Párt mögött, hanem azt szeretnék volna jobbról-balról megurkálni, hol liberállok, hol Avare-bánusok, hol parizipárlak voltak, szerint a honnan tőhbet remélhetik magán érdekbeli kielégítésére.

Az Erdélyi Párt formánvt támogató párt es mint ilyen a Magyar Élet párijával szövetségben viselkedésben áll. A kormány megérdemelt a székelység részéről minden támogatást, mert bár közlemlertek bizonyos ártalmak es panaszok, mégis a kormány minden tőle tehető megtér a belők orvoslására.

Legtöbb panasz a közellátás es élelmiszer körül van, ezeket jól ismeri ő is többi képviselő társal a székely Erdélyi Párt. A székely érdekekben es pillanatban is Budapestben van a főispán es aispánal együtt. N felejtjük el, hogy háborút időkben, más országoknál még sokkal rosszabb a helyzet, el fog jönni egy aszabb es boldogabb jövő, csak most egységes kitartással érdemeljük ki azt.

A kormány a nehéz időkben is igen fontos es gyan kötelessége mályon kiható törvényeket hozott, ezek közül hármat említ meg az pedig a községi tisztaságáról, a seidő birókok iznybeszűteléről es a magadasság felállításáról szóló törvényeket, az utóbbi áppan az Erdélyi Párt egyik tagjától háro Báffy Dávid földmívelésügyi miniszterrel került ki es sokat segítettek a megtervezésében es erdélyiek.

Ha visszagondolunk a megszállás idejében tapasztalt torpát: mind neknek a megvessegeth-tésére, ha megfigyeljük, hogy a seidők a földbirtokosnál is mily hatalmas térhódítást csináltak méltányolhatjuk es törvényeket. Jövőre a föld az őss, aki azt megérdemli, aki azt megmuokálja es emeltett magyar.

A megőrzéséről szóló törvény egészen borszak alkotásúra hivott. A földnek esztán többet jobbat kell teremnie, a megőrzéséről szűrtelen fejlesztéséről, nagyobb számú a pok hasznosítására, tökéletesebb talaj műveléssel, nagyobb termédképességű állatok tenyésztésével, amelyek mindössze nagyobb jóvándelemben jutnak a gazdát es egy boldogabb jövőnek alapját vesik meg.

A beszédet mindentől nagy megértéssel, lelkesedéssel es éjjenséssel fogadták.

Esztán Dr. Kovács Károly főtitkár emelted-ét szólásra. Feszült figyelemmel hallgatták nagy hatáson beszédét. Az Erdélyi Pártnak Czikmegyében történet bevezetéséről emlékezett meg, majd gyakorlati utatitást adott a Párt legnybesebb elvontkosolára. A gyors es eredményesebb közbenjárás érdekében figyelemre-ítte a tagokat, hogy pontosan, körültekintően a községi tagozat vezetősége útján először a Czikcsatóságban lévő tagozat iródájához forduljanak, ahol mindenkor díjaztatni: ügyükben eljárnak es kérvényüket oda juttatják, a hová asűvésége. A pártnak Kolozsváron is van egy központi iródája es Budapest es országgyűlési képviselőinek; ha először font adják be a kérvényt, onnan véleményezésre vögött vissza küldik es es a dolgot csak késlelteti.

Esztán az árdragítás súlyos következményekre hívta fel a figyelmet, majd hitel nyereső céljától es országos föld hitelintézetet ajánlotta a gazdák figyelmébe, ahonnan olcsóbb es hosszabb lejáratú kölcsönöket kaphatnak, amelyek a székely gazdák igényeinek jobban megfelelnek.

Es igen nagy számban összegyűlt községek férfiak es nők lekos tepszal es díjcsékekkel honorálták mindentől a szónokot es a külső is megköszönték es az Erdélyi Pártot tőrhetetlen bizalmukról biztosították. Szentimmonon Barabás Márton plebános, Szentimrén Molnár László plebános es Czikszentkirályon Kristó Bálint.

Es alkalommal Szentimrén a megüresedett községi pártelnöki állást is betöltötték, egyhangúlag Virágh Menyhértot választották meg.

Árdragítás miatti ítéletek.

Aláblakban bírósági ítéleteket közölünk. Valamennyit árdragítási ügyben hozták. Elszomorító jelenségre hívják fel ezek az ítéletek a figyelmet. Az emberek tehetőséges része nem akar hisni abban, hogy ezt a háborút a nemzet mindeneséges tagjának fevelmezt áldozattal kell végig küsdenie. Egy beteges ragály pusztult a lelkekben, amely egy haszontalan halmozásra kergeti a kedélyeket. Éhehaláltól vagy mitől félnek az emberek, de egy gyűjtenek, mint soha eddig. Természetesen az ezzel együttjár az árak drágtására való hajlam. Világosan megállapítható, hogy ebben az erőtetett levegőben azt sem tudja a termelő, meddig merészkedhet az árakban. Öletészerűen állapítja meg munkájának es árjának es értékét. Mert vannak, akik ebben es örült gyűjtési mániájukban megadhatnak minden árat. Szóval fevelmeztelen, közönség es eladó egyaránt. Csak hogy azt tovább túlni nem lehet. Aki nem érti meg azt, hogy itt egy élet-halál-küsdelemnek a sorsa is függ öntudatos magatartásunktól, azt drákól módon figyelemetelen kell arra.

1942 október 9-én 15 vagyonos székely asszony állott az uszrabíróság előtt azért, mert folyó év tavaszán a krumpinak vökáját 5-6 pengős árakon adták megzorult székely testvéreiknek. Ezek: 1. Lacskó David Mihályné; Leczko Éva; 2. Porik Bóka Istvánné; Lacskó Erzsébet; 3. Balázs Kálmán Ferencné; Csorján Anna; 4. Porik Bóka Jánosné; Ferenc Róza; 5. Porik Jánosné; Csorján Róza; 6. Albert Józsefné; Bakos Katalin; 7. Porik Józsefné; Ferenc Anna; 8. Ferenc Pál; Angi Anna; 9. Leczko Marionné; Erdős Róza; 10. Porik Ferencné; Goga Mária; 11. Porik László Józsefné; Porik Éva; 12. Ivácon Kálmán; Madarász Judika; 13. Ferenc Istvánné; Porik Ágnes; 14. Ferenc Józsefné; Pál Róza; 15. Bakos Istvánné; Kis Róza, gyergyómaros-lakosok. A bíróság őket 1-1 hónapi fogháza es 50-50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Udvari Antalné; Vitos Gizella csikszentkirályi lakókat, mert folyó év április havában 2 veka krumplit vökánként 3 pengő 50 fillérre árusított, a bíróság 20 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Gr-nacs Lajos madfalvi lakókat, mert 2 méter sárgavasznat meterenként 7 pengőért, majd 2 es 6 méter sárgavasznat meterenként 6 pengőért árusított, a bíróság 1 hónapi fogháza es 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Pál Imre gyergyóújfalvi lakókat, mert egyegyedől búcsufart 28 pengőért követelt, a bíróság 2 het fogháza es 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Spon Lajos gyergyószentmiklósi lakókat, mert 1 veka arpat 13 pengőért, 2 veka burgonyát 10 pengőért adott, a vad ott belmármára es tüdőrg korára való tekintettel a bíróság 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Hátfarmayer Ötöné; Ambrus Anna gyergyókerépataki lakókat a bíróság 2 het fogháza es 50 pengő pénzbüntetésre, Balog Jánosné; Hátfarmayer Anna gyergyókerépataki lakókat 2 hónapi fogháza es 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert egyéjben 4 veka es egyéjben 2 veka burgonyát vökánként 5 pengő árbán árusítottak.

Bajkó Imréné; György Róza es Jávab Ignácné gyergyószentmiklósi lakókat a bíróság 2-2 het fogháza es 50-50 pengő pénzbüntetésre, Csörgő Ambrusné; B-rece Julianna es György Ferencné; Pál Katalin gyergyószentmiklósi lakókat 1-1 hónapi fogháza es 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert egy pár veka burgonyát 5-8 pengős árbán árusítottak.

Valamennyi ügyben az ítéletek a községekben falragaszokon való kifüggesztése is elrendeltetett.

Csöndes nap a Don egyik védelmi szakaszán.

Honvéd hadtudósító-sszand, Ferenc Gyarfás hdp. őrmester.

Ő s van. Az orosz pusztaságon akadálytalanul táncol a szél. Hullanak, peregenek a megsárgult faevelők. Szörök avart szörök a levegőáramlat. Bírálástalan ilyenkor es az óriási felvétel. Összebb burok köpenyüket es figyeljük: mit rejt a környezet...

Háboruban vagyunk. A világ leghatározottabb ember-es anyagmérkőzésében. Es összes tudományok, a technika minden vívmánya, emberi egy es késimunka a háború eső galatában áll. Pillanatilag sem szállhat a harc. Tűszűzetben es gyárak, a nyomdák, rádiók es más, elmszebbnél elmszebb technikák inténnek támogatást a lelkek ellen, mert tudják: ebben a háborúban az anyag mellett az győs, akiknek nagyobb a hite, határtalan a lelkesedése, aki fevelmeztelen, egységes gondolat jegyében teljesen vita es bírálgatás nélkül a kapott parancsot.

Ebből önként következnek, hogy nemcsak az első vonalakban találunk ellenséget, hanem messze az sronalak mögött is. Az árdragító, a suttogó propagandista, a csüggedő arcú, a „minden mindegy“ jelszavával jártató, gyónal érdekeket hajhász, becsületlenül rágalmasó, bomlasztó, slatomosabb ellensége a hasznát, mint az, aki kezében fegyverrel támad.

A korszerű háború egyik legfontosabb es legcélraesztőbb eszköze az álcászás, a rejtkezés. Es erőket, a hátfegyvereket, a harc kimenetelre érdekes elemeghetetlenül szükséges anyagokat rejtik, álcásnak es a lehetőségek szerint fedezik. Olyan szabály es, melyről a harcúzen senki sem feledkerik meg, mert es ől függ a siker. Attól, hogy es erőket lehetőleg sértetlenül juttassunk rendelkezési helyükre s rajtaütészerűen verjük fejbe az ellenséget.

Ne higgye senki, hogy ez csak harctéri szabály. Nem! Az elleneséges bomlasztás hívtvány emberek köpenybe burkolódva szintén álcánva, jól előkészített terek alapján dolgozik. Egy-egy megjelölés, egy-egy fényvillás odavetett mondat, csögg-szó kifejezés, riadóviselkedés felmérhetően hárakat idén elő. Pusztító rákénál lopja meg magát és ül a lövekre.

A világ összes hadsergeinek szolgálatai szabályzatában is így a miénkben is megtalálható a kezvelet nem ismerő szabály: a harcban gyáván viselkedő katonát nyomban, mindan kihaltatás nélkül agyon kell löni, hogy ne okozzon pánikot, hogy ne veszélyeztesse a küzdelem kimenetelét.

Ma katoná az egész ország. Harcba áll mindenki, mert a termelés éppolyan fontos a háborúban, mint a küzdelem. A telekrombólók, a lelki ellenállás gyöngítésére törekvők nem érdemeinek, de nem is számítanak elnézésre senkitől.

Ezek a gondolatok töprengtük, miközben jár-tajuk a szemünk és hegyesünk a fülünk. Pillanatnyi-lag tüsszünk van, de az (rdög schsem nárk a Don mentén. Fül és szem egyaránt erős it. Telföntésképes-ségük caucara jutnak a szervezetük. Olyan dolgokat is meglát a szem es olyan hangokat is felfog a fül, mely-ek rendszer körülmények között el sem jutnának ér-szekelhetően az átlagember agyáig. It látásit: mire képes az életőntőn?

Csattanást rogtat az egym. Önkéntlenül ma-gasba lendül a fejem. Szempillantás alatt felszapom ssakom s már a löressel simított kleródban vagyok. Minden olyan toaszorkányos gyorsasággal történik, hogy nincs a világunk olyan kiképző állásitje, aki beakör-ülmények között így meg tudná csinálni. Már ha-sítja, szeli a levegőt az elleneséges lövedék... Főidőm tapsdva varjuk a bacsapódsat... Most nagyon, de na-gyon hosszú egy-egy másodperc... Csú... tum... B-vágott, fűst es acelienger körepeite töcsér emle-kezik a földön... R-pesszdarabot sipo:nak a levegő-ben... Nem történt semmi baj. Most azonban mosogni nem szabad, de nem is tanácsos... 15-20 perc alatt nyo.c lövetés tesszoz erre a területre a vörös tűzre-ek. Assan újul előcsődösedik minden. Jól be vagyunk asva. Szerecségre nem történt teltalálást...

Eő lehet bajul es tovább tájékosódn... Amott a gyümölcsökben a melenkődi jobbra negy nemes harckocsi lapul, ehen ssájuk monon lesi az elleneséges moadulatokat — figyelmenet egy gya-lagos sakkasparancsok.

A jelszó irányba indulunk. Ezéssen közelről látom: sarga tankokat takarnak es ősi tovelek. Ezek a korszerű háború acé szörnyek teljesen becsodvadnak es ősi tsjba L-gonyaságuk most ká-siódik ki es "agy" bol. Kétsen a csobben az "agy"-ot a tank alá vajt es szimival beelit "kényelmes" gödör kap:neil. It, 24 tonna acéitömög alatt biztonságban pihennek a fekeve egyenruát viselő hűvűfejes fiatal nemes legé-nyek. Togaap-tegnapoktól igen kemény napjuk volt. Utat csináltak saját gya:őzárutnak es eisszantan vé-dőcső vörös földerdőövésében — teljes sikerrel...

Meglepéssé tapaszta:om: egy ma-kaszvesztő:ök (anterofiaer) Kiszélt van a mellén. Bűsken viseli es első-es másodosztályú Vask-rengst mellett.

Sipert Adolf saakaszvesztő körösmre elmondja, hogy tegnap került Dr. x ar Paul fő:örzörmeister es Levits saakaszvesztővel együtt a melükre a Kiszélt. Ugyanakkor Kisrohi lövés, páncéltörővesztő Nagy-esztől kapott.

Elleneséges kiserődket tapostunk le — mondja csillogó szemekkel az allg 23 éves alitst — a így biztosítottuk gya:őg-águk előnyomúását, mely szorosán es eredményesen kapcsolódott bele es sárkózt fel a magyar gya:os es gép:ített kötelekek pánc:osok által támogatott támadásához.

Bességtetés kösbu újabb csoportok érkeznek. Már mind a négy kiténtetett es első sorban áll... Padouff főhadnagy, a pánc:ő-c-oport parancsnoka lel-kesen becsul Karóti lövésről:

— Mindig a legveszélyesebb helyet választja. Eddig magyar es nemes kötelekekkel karóitve 50 ro-hamban veti részt. 150 korszerűen épített vörös föld es betonkiserődket foglalt el. Halálmegeveő bátorsággal halad kiténtett feladása felé a legnagyobb elleneséges tában is. Harckocsiját olyan ügyesen es szerencsésen veseli, hogy még komolyabb természetű sérülést sem kapott. Most is könnyőntlenül gázolta le a vörös ellen-állási fészkeket. Látod: a Vaskeresetet három ízben tástak a subonyára. Legbűsűskébb a magyar Nagy-esztire. Ugy-e Karóti?

Pirulva áll elő a fiatal székeség:

— Így van! Bűsken viselem est a nagy magyar kiténtetést, mert látom, mi-rt, milyen teljesítményekért kerül magyar páncélos bajtársaim mellére egy-egy ki-tüntetés! Tisztelem, becsülöm magyar bajtársalakat, akik bámulatos tudással, mindent lehengerelő lendű-lettel, eszerűsem es eredményesen hatolnak be es te-rik tűzre, lapítják össze a vörös földerdőstéseket... Értetem egyik legbo:dógnabb pillanata volt, amikor mel-lemre tástak est a gyönyörű, csillogó érmet.

Apró fűtőjelek asaktják meg a bességtetés. El-leséges repülőgépek köslelednek Dahogy köslelednek: már it is vannak... Szakkáprasztó gyorsasággal tűntetnek el maguk kösűt, egyik harckocsi alatt nemes bajtársaink. Már szólnak a prédára vadászó ellenesé-ges "madarak" géppuskái, másfélcentis gépágyú es egymásután érnek földet kisebb bombák... Lapulnak... Légvédelmünk teljes erővel "kapcsol" a gépekre... A második hullámrá már nem kerül sor. Heten jöttek. Egyet kösűltek "lassedtek" a gépágyuk... Hatan esze-vevősen igyekentek vissza...

Kikészálódunk a tank alól... A mai egyik legcsőnde-sőbb, legnagyobbbb napja ennek a védelmi sakkasnak...

Kiállítás az udvarházból.

(Folyt. és vége)

Az udvarházat Ketzeli János építtette 1747 körül. Még olvasható a beépített emlékkőről a felírás: „Ketzeli János—Kabus Borbála építtette. Az Ur az én világső-gom es szabadtóm. 27. Za.” Egymsé mellett állott két ud-varház, melyet ketten örököltek. Mikor Abrudbányay tulaj-donába jutott, a másikat, felesleges lévén, omladozó álla-pútban volt, sokba került volna a javítás, lebontatta. Ré-gebben a hatalmas fenyők egész az udvarházig állottak, de Dalma asszony egészséges érzké levágtatott belőle, hogy a házat ne veszélyeztesse a napfényhez juttassa s ügyese-ségével parkot létesített helyébe.

Az udvarház hadakutja volt a múltban s az most is. Bárki jött a faluba, csak Abrudbányayt kereste fel, mert itt a völgy bezárul, tovább haladni nem lehet. Allandóan „akad” vendég. A gazdasági lakban a csendőrnöknek pihenő szobát bocsájított rendelkezésükre, szépen be van burorozva, egész kis könyvtár s zongora lelhető ott. Van a házigazdának szép méhész, tekintélyes szőlője s azzal hátorítgatja s hívja vendégeit, hogy jöjjenek el a jövő nyáron is, mert saját természetű, jó borral fogja megkínálni őket.

Allandóan naponta 20 tagu személyzetéről kell gon-doskodni. Minden héten kétezer-háromezzer egy-egy juhot vágat le, hogy a megfelelő húsmennyiséget biztosítsa nekik.

Félbe kellett szakítani a diskurzust, mert telt az idő, 9 órákor következett a szentmise, addig a helyet rendezni kellett. Segítettem a ház urnőjének, ketten felszapunk ol-tárépitőnek. Hoztuk-vitük a szükséges holmikat: padot, széket, terítőket, csengőt, gyertyatartót. Az első istentisz-télet fényesen sikerült, Dalma asszony szeme a boldogság-tól örömkönnnyekben uszott. Ö-szejűttek valami 30—40-en a házból es a faluból. Pedig nem volt harangzó, hanem Judit kisasszony pár asszonynak megmondta s azok tovább adták. Valami lenyeges látvány volt: a nap meleg sugarait ontotta az oltára, a lenyők tetején a vadgalmok oda-szálltak s csendesen hallgattak, a kertből a pulykák teljöt-tek s letlepedtek, még a Bogár puli is asszonya lábai elé heveredett. Hallgatták a szentmisét s a szentbeszédet. Isten teremtményei emberek, állatok, madarak dicsérték az Urat. Mintha Szent Ferenc lelke szállt volna egy pillanatra a tő-rti udvarház kertjébe.

Délután kirándultunk Magyar-szarvaskendbe közös is-merőnkűhöz, Madarász János róm. kat. paphoz, hogy a két évvel előbb ott megkötött barátságunkat megpecsételjük. Hatalmas székere talpedtünk, a kuriából Abrudbányay fa-milia három tagja, Tomcsányi ur es jómagam. Négy ökröz huza a járművet az öreg Pandulca vezetett. A 4 km. utat hegyen-völgyön hamar megtettük, sokszor fűttünk a szaka-dékok mellett, meredeken, rossz utakon, de a „sollörünk” derekasan irányította az állatokat. Ugy képztem el az egész helyzetet, mintha felelevenülne a mult: öseink jönnek be Vereckén át hazát foglalni, nekünk is újból el kell fog-lalnuuk Erdélyt szellemileg — lelkiileg; oltárt kell építenünk a nagy laktéknak, nehogy a pogány eszme felüsse a tejét. Azért minden mag. ar oltárépitőnek csapjon tel, az egész-séges, hamisítatlan keresztény szellemet terjesztve.

Kitűnően éreztük magunkat. János pap derekasan ki-tett magáért. Kéző órákban törtünk vissza, áneksző fakadt sjkunkon, imádság szállt a lelkünkől a magasba, hogy ma-gyar sziveink oly szépen összedobbantak. Harmadnap fá-nos papék adták vissza a látogatást, ezzel is mélyült a ma-gyar—székely barátság.

Mánap Dalma asszony elkísért, hogy megmutassa az állítólag már Árpádház korában épült templomot, mely ké-sőbb ról. imához lett. A harangláb még áll, de az épület romokban hever. Gyönyörű gótikus ablakai, ajtaja es a sző-szék azonnal bámulatra ejtett. A romlalmaz mellett is hi-rdült, hogy az igazi kultúrát sohasem lehet megsemmisíteni, bárhogy akarja a szovjet, mert azt az istentisztelet bor-dozza, gondolzza es biztosítja.

Sipos Dávid művészt dicséri a gyönyörű munka, mely-et 1762-ben készített. Az oszlopok őt dicsérik a romok-ban is. E kiváló művész jellemzését dr. Abrudbányayné egyik könyvben eként olvasta: „Elragadóan gyengéd tonatu virághimnusz, finom kezű faragóját ismerhetni meg, ki a szó-székkel kölöpalján mintegy a virágos meynyezetek hasonló szellemű párját alkotta meg.” (Balogh István: Sipos Dávid nehány ismeretlen műve c. könyve.)

A társadalom s a műemlékek bizottsága kellene, hogy megmentse Tötörben a teljes elkallódástól ezt az érdekes, régi idők műveltségének beszédes relikviáját.

Délután a ház urnőjének fűltt kincseit, legzebb bi-rodalmát látogattam meg. Itt szeret legjobban dolgozni, szivéhez nőtt a konyhakertje. Bámulattal álltam meg para-dicsombokrai előtt, melyek csak ugy roszakodtak az édes-t-hertől. Egy-egy tőről 6—7 kiló paradicsom kerül le. Ezt Tomcsányi ur tanácsára a tolytonos kacsolással tudta a kertészőző elérni. Érdekesek a karalábéi is. Mikor lessedik, nem tépik ki tövestől, hanem a karalábét az alsó héjáról levágtják, mely később kiujul. Így láttam hármas iker-ka-ralábékat is. Ugy voltom észre, szeretik a virágot a huria-lakói, kedvelik a veteményes kertet is. Aki a virágot sze-reti, csak jó ember lehet. Azért éreztem oly jól magamat Tötörön négy napig.

Egyik reggel kinézek vendégszobám ablakán, mely a konyha négyezögű udvarára nyílt. Ott láttam kacsót, tyukot, pulykát. Mi táruul szemem előtt? Egy felsuvalkódott pulyka-kakas illegette-billegette magát, fesszengett. Jött a kakas, az udvar hőse, nem itogatta magát. Megjelenésére a pulyka-ellenfele megjutamodott. Eszembe jutott a mai élet.

Mostanság is sokan járnak az élet udvarán pulyka-módra felsuvalkódva, idegen tollakkal telékítetten, hangos szóval hirdelve maguk dicsőségét, érdemeit, mert mások nem veszik észre es nem emlegetik. De ha jön a megjele-nik a színtéren az élet igazi hőse, harcosa, kakasávára elpörolognak sokan, mivel fennem hangotatja hármas ku-rakólkásával sokak hütlenségét, árulását, megalkuvását.

Dr. Abrudbányay udvarházából kiténtő kilátás nyílik az egész Tötörre, de egyuttal ékes kiállítás hangzik országúszerte:

„Magyarok, ne törtösetek előre, mert nem a könyökkel tolakodók mentik meg a hazát, hanem a csendben dolgozók, kiket ha a haza szólit elő, készségesen ott-hagyják szerény otthonukat s beállnak a munkába. Mert az országot nem a hangos szavak, hanem a fényes tettek mentik meg. Nem felesleges emberekre van szükségünk, ha-nem akik a lelkek mélyére is le tudnak ereszkedni. A ma-gyarságnál a milyenség fontosabb a mennyiségnél. Az igazi értékek kerüljenek a csatasorba, a talmik maradjanak, mert csak ártnak a közügynek. Mikor új világ van kialakuló-ban, félre minden pártoskodással, a nemzetnek létérdeke es egyetértés! Fogjanak össze az igaz magyarok, mert most arról vitakozni, hogy ki a magyarabb, a legnagyobb véték, valósgos öngyilkosságúszamba megy egy népnél. Ne szóval, hanem tettel mutassuk meg hazafiságunkat. Facta loquan-tur! A nép üdve s a közjólet legyen a legtöbbször törvény minden vonalon!

Egész Tötör lakóssága jóformán román, csak Ede barátom udvarháza az egyetlen fókusz, ahonnan éltető ma-gyar levegő áradt szerteszét mindenfelé ugy a múltban, mint most s a jövőben is.

Ezért üdültem fel itt testileg-lelkileg, szellemileg pár nap alatt, melyet volt szerencsém dr. Abrudbányay Ede bará-tom házában eltölteni, ezért fogadja el e helyütt is leg-bálsabb köszönetemet.

Most már ugy-e Viktor Barátom, nem haragszol? Hosszu levelemmel pótoltam eddigi hallgatásom.

Szeretettel ölel barátod
Tötör, 1942. VIII. 28. Kőrösi Lajos

Betegek
gyakran székrekedésben es széklet-szűvelni. Nyakon gondoskodni kell Darmot használjával s jó emésztést. Betegekben székletgöcs. **DARMO**

Hagyjunk békét a csángóknak.

A „Székely Nap” 1942. október 16-iki számában Pecny Horvát Rszab saírásával cikk foglalkozik az egyik gyergyói csángó településsel. Turista szemmel retrt benyomások. Sínészen nyargalás a gyergyói ha-vasok szűni tésén. A hegyvilág tiszta, tökéletesen csendje határozottan meghiblette a budapesti kirándulót.

Röben az ellágyult transz-állapotában csángó ma-gyarral is találunk a „legelőbirtalom selyem fűvén”. Bességtetés kezd vele es est a bességtetés köli a Székely Nap.

Hát ehen a bességtetéshez szólnak hossz egészen röviden. Figyelmeneteljük a csángó-kérdéssel foglalkozó aszkertőket, kirándulókat, hogy a település ügyének van egy egészen messze előre tekintő iránya. Nem szabad ennek sines riportokkal elejébe vágni. Nem szolgálja a célt a csángók közötti olyan természetű matatis, amely végeredményben ennek a hegyi népnek a nyugalmasságát es elégedetlenségét eredményezi. — Istentem, ma nem teffel es élet. Sem a hegyekben sem a városokban. Háboru van. Ilyenkor nagy kár a csán-gók között a háborus nyomorúság egyes jelenségeinek megállapításáért felfedező körútra indulni.

Együként is a települési kérdés abcéjében tar-tonik es, hogy a csángó magyarok pedig itthon kell maradni a hegyek között. Ott, ahol nagyszerű hegyi megépltettséggel fogva a legelőnyösebb arra, hogy felvegye a versenyt az erdélyi hegyek között még élő egyéb fajta lakókkal.

Negy kár ennek sines riportokkal elejébe ke-rülni. Ha foiesőnten jöndulattal sines vágyálmakat festeni, sklaim es lelkük nyugalmát savarni ezeknek a becsületes magyaroknak, akiknek gyökere mégis-csak a szlka es nem az alföldi televény.

KÖLÖNFÉLÉK.

— Komoly életötítéssel figyelmenetesen. Mag-állapíthó, hogy a város területén egyesek nem a mai időkhoz mért komolyasággal teljesítik es elsőötítéssel rendeztet. Ezek éppen azok, akiknek jó példával kellene előljárni. A rendőrség a legkomolyabban figyel-menetel a községet, hogy a legpéldásabb szigorú-sággal fog eljárni azok ellen, akik nem értik meg a feyelemnek mindenkre egyformán kötelező becsületét. Es elsőötítéssel kezdete fél 9 óra.

— Csikvarmegye törvényhatósági Iskolán-kivüli Nopművelési Bizottsága a vármegyei háts tanácssteremben folyó évi október hó 19. napján 11 órákor évi rendes kösgyűlést tart.

— Krédő-gyűlés. Október 25-én, Krisztus kí-rály ünnepe, a szentmise után 8/4 12-ker, es állami elemi iskolában a Krédő Egyesület évmegajító gyűlést tart, melyre a tagokat es az érdeklődőket tisztelettel meghívja es elnökség.

— Munkatársainkhoz. Szerkesztőségünk meg-becsüléssel lát minden kösrevékenységet. Mindazokban szólnak, akik írásban szekták kösűni gondolatukat. Kérjük, hogy igyekessenek röviden, tömören írni. A mai ember nem eszereti a hosszadalmas írásokat. Nis-caen türelme es idege elelvanni. De egy heti lapnak a keretel sem bírnak el tanulmányoszerű elmélkedése-ket. Amennyiben lehetséges tehát ehhez szabjuk mon-dalvalókat.

— Hősi halált halt a volt közellátásügyi miniszter fia. Györfly Beaugel György, a volt közellátásügyi miniszter fia, mint m. kir. főhadnagy, zászadparancsnok, október 5-én a keleti harcokban, életének 27-ik évében, zászadának élén, a hasáért hősi halált halt. Láthatjuk, hogy a nemzeti fiú minden válogatás nélkül teljesítik kötelességüket. A miniszterek fia éppen olyan hősi elszántsággal álljon életüket az új Magyarországot, mint bármelyik fia a hasáért. Kíváncsi vagyok, hogy a miniszterek fia a harcokban. Idehaza is kötelesség megérteni azt, hogy zászadokra dől el a sorsunk. Ennek megfelelően álljon minden magyar azon a helyen, ahová a sors rendelte.

— Milyen korhatáron belüli jelentkezésnek honvédelmi munkaszolgálatra a nők. Kérdésünkre: hogy milyen korhatáron belüli jelentkezésnek önkéntes honvédelmi szolgálata a magyar nők, a Központi Munkabizottság elnöknőjétől az alábbi felvilágosítást kaptuk: — Köztudomású, hogy az 1939-ben napvilágot látott törvény a 14 éves korhatártól a 70 éves korig mindkét nemre nézve kötelezővé teszi, hogy a honvédelem érdekében testi és szellemi képességeinek megfelelő munkát végezzék. Tehát a honvédelmi szolgálata a nők számára is kötelező. Köztudomású azonban az is, hogy ugyanez a törvény módot nyújt arra is, hogy a magyar nők honvédelmi szolgálata önkéntes jelentkezés alapján is megszervezhető legyen. Ilyen formában a magyar Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszolgálat nem azonos például a fars Lotta-szervezettel. A magyar nők a törvény előírása, illetve rendelkezése szerint csak a belső fronton: iparban, közgazdaságban, kereskedelemben, mezőgazdaságban és mindennemű szellemi foglalkozással igénybe vehetik, illetve elhelyezhetik. Tehát az a feladatuk, hogy a fronton hátró feladatok helyett a magyar élet minden területén hiánytalanul és jól betöltsék, hogy helyettesítsék a férfi munkesőt. Mint már mondtuk, minden egészséges munkaképes nő kötelessége van. Szakmunkásokra elsősorban, de olyanokra is, akik eddig kizárólag csak a saját háztartásukkal foglalkoztak. Ezeket, ha szükséges a Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszolgálat munkaszolgálatra képesíti ki a különböző időtartamú tanfolyamokra. A munkaszolgálatra beosztott nőket megfelelő díjazásban részesítik, sőt a kiképzési időre is biztosítanak megfelelő javadalmazást.

— 50 éve, hogy a hargitai Kossuth-szikát megkeresztelték. Mindenkinek hallotta már a rádió műsorán gyakran szereplő Erdélyország indulót, melyet szerzője 1938-ban írt. Ebben az igen szép lelkkel megírt dalszövegben olvassuk: „Felhívás a Kossuth-szikára, Erdély a miénk, fel is rom rejál! Munkatársunk beszélgetést folytatott a csikszereci sziklétől messzeerről, ki egy fővárosi utcában tanári állást tölt be. Emondta, hogy tudomása szerint a Kossuth-szikát először 50 évvel keresztelték, a hargitai közönség, a csikszereci és kolozsvári elítélésű tagjai jelenlétében. A keresztanya Biliás Emma csikszereci fiatal leány volt, ő a messzeerről édesanyja. Azóta sokan elfelejtették a szikla létezéséről, csupán a fűrdővendégek szokták megtekinteni, mint a festői szépségű fűrdőhely egyik nevezetességét, míg a városi utcán boldog hangulata új életre nem keltezte egy kis dalban.

— Meghalt Hunyadi Sándor. Hunyadi Sándor, a kitűnő színpadi szerző és nagyszerű tollú újságíró hirtelen meghalt. 50 éves korában fejezte be életét. Színdarabjai és általában minden leírt műveire tisztelettel vallott. Irásait szívesen olvasta a közönség. Apró karcok, megfigyelések, megjegyzések mindig meg lehetett találni az érdekes és igazán értékes lelkű Hunyadi, aki szellemi és anyagi kincsét egyaránt bőkezűen szórta egész életén keresztül az emberek között. Művésze volt a magyar irásnak. Páldá arra, hogyan kell gondolatokat röviden tovább közvetíteni. Hősi nagy vonásosság. A Kerepesi temetőben helyezték örök nyugalomra az a melegszívű embert, ragyogó tollú újságíró. Kolozsvárnak a szerkesztését, aki különösen a román megállás idején szolgálta tollával a kisebbségi magyarság küldelmét is.

— A m. kir. Közellátásügyi Miniszter a következő cikkek által szabályozta: a) a csikszereci, kukas, traktorral végzett bérmentés, 1942 évi termelési kurtorpa, hargitai lek bejelöltése, sár alá vétel és igénybevétele, közhasználati vállalkozások által felvehető legmagasabb árak, 1942 évi termelési turponya, cirokaszakál, egyes ipari értéktárgyak legmagasabb eladási ára.

— Negy éves szociális köznevelési iskola. Nagy köznevelési vezetők által leányok számára megnyitva negy éves szociális köznevelési iskolát a Katoikusa Női Szociális Központ Budapestén. Ez a legmodernebb iskolák, mely mellett szorosan a gimnáziumi, merő gazdasági, ipari és háztartási leánynevelési iskolák mellett a kor fejlődési irányának élén halad. A Katoikusa Női Szociális Központ következő tagozatába iratkoznak be hallgatók: 1. Az előkészítő szakiskolába. Nagy éves képzés, szakirányú vizsgával. Beiratkoznak negy köznevelési vezetők által vezetett 14 éves leányok. Felvételi határidő: október 20. 2. Állásnévelési. Kétszemes elméleti képzés. Beiratkoznak negy köznevelési vezetők által vezetett 16 éves leányok. Az iskolaév már megkezdődött. Pótfelvételek október 20-ig. A folyamandványokhoz csatolandók: anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány, ajánlólevél az osztályfőnöktől, vagy lelkiautatótól. Időbeli esetben 300-800 pengő tanulsági segélyek. Sok gyermekes családok leányai előnyben. Felvilágosítást ad azonban vagy írásban az igazgatóság. Budapest XIV. Thököly ut. 67. Válaszbélyeg mellékelendő. — Bővebb ismertető 50 és 70 fillér.

— Felhívás! Csikszereci és Vidéki Ipartestületének Előjárósága felhívja az Iparosság figyelmét arra, hogy ne mulasson el az Iparossági képviselőtanács felhívásának kérését. Különös nyomatékkal hívjuk fel a figyelmet arra, hogy annak is kell kérje a reviziót, aki román iparigazolmányát átcserele volna új magyar iparigazolmányra. Csupán azoknak a m. kir. kornal, akik 1940 december 22-ike után nyertek jogszilárdítást és azelőtt semmiféle iparigazolmányt sem rendelkeztek. A városiak részére kérvénylapokat Ipartestületünk ad díjmentesen. Nem kell semmiféle keresztlevelet, csak a régi iparigazolmány vagy az azt helyettesítő helyhatósági bizonyítvány. Aki nem intélt el 1942 október 31-ig az ügyet, annak esetét vagy műhelyét beárják. Költésébe nem kerül az Iparossági elvétel és aki elhanyagolja a kérés beadását, az saját magát okolja, ha iparát elveszti.

— Szivességek figyelmébe! A múlt télen Ukrajnában a megszálló csapatoknál sziklétől szolgálatot teljesítettek részére a M. Kir. Honvéd Vészkor Főnökönek dicsőre emlékeztető és az utrajal sziklétől emlékplakettje folyó hó 5-én került kiadásra. Az ünnepélyes átadás alkalmával a kitüntetettek tudomásra adták, hogy folyó évi november hó 15-iki kezdve az ukrajnai sziklétől kitüntetményben 200 önkéntes jelentkező sziklétől lesz szükség. Szivességek, akik oktatásra képesek, a következő címre jelentkezzenek: M. Kir. Honvéd Vészkor Főnöke, V. k. v. k. osztály, Budapest, Színház u. c. A irásbeli jelentkezéshez csatolni kell egy, a jelentkező pontos postai címére megadott és 3 filleres postabélyeggel ellátott válaszküldeményt. Szivességek! Az Anyaság listáján a Dunán belüli fronton a bolsevizizmussal, Urajan más területen pedig az orvívókkal harcol. A Sziklétől felvilágosítást egyidejűleg a sziklétől megküldött feladat jutott. A megadott címre mielőbb jelentkezni!

— Felhívás a magyar hátszolgálatokhoz. Varga János m. kir. ipari vezető és űrágyelős vezetője a hátszolgálati beosztásának előmozdítása érdekében a magyar hátszolgálatokhoz az alábbi felhívással fordult: „A háború okozta nyersanyaghiány túlsúlyos nagy gondot okoz. A mindenkitől hátszolgálati követelések nézvében időközben felkértek minden hátszolgálatot, hogy a lakásban és a lakásban tartózkodó egyéb helyiségekben elhelyezve a régi ülsőket, fűtőket, tüzeteket, könyveket, papírdobozokat, leveleket stb. becsúszva a hátszolgálati anyagokhoz. A hátszolgálati anyagokhoz, hogy ezt az utóbbi napokban értéketlen hulladékanyagot új papíros gyártás céljából a magyar papírosipar iparok javára használják. Amennyiben felhívásom megértése talál, kérem, hogy az önkéntes papírosanyagot adja át az érdekelteknek igazán gyűjtőnek, aki azért kívánatra megérti a hátszolgálati megállapított ellenértéket. A gyűjtő község elnököre céljából kérem, hogy az általa átadott gyűjtőket szíveskedjék sajátkezűleg kitölteni és bontni az a feltüntetni, ha nem lenne átadható hulladékpapírosanyag. Bism abban, hogy a mai nehéz időben felhívásomat minden magyar hátszolgálat örömmel fogadja és támogatni fog az ország papírosiparjához való hozzájárulását a hátszolgálati munkában.”

— Cs. T. E. — Komando K. S. E. labdarúgó mérkőzés: 1:1. Emlut vasárnap nagy érdeklődéssel jászolta le bajnoki mérkőzést a Komandó Sport Egyesület a csikszereci Testvér Egyesület labdarúgó csapataival. A mérkőzés rendkívül nagy érdeklődéssel volt megfigyelve. Ötömmel jutott a helybeli labdarúgó csapatunk nagy kerű formájú és határozott játékára. Meglátott, hogy a csapat ügyét komoly sportemberként vezette, akik lélekkel tördőnek városunk fiataljainak nevelésére. A szerdaiak vezető gólját G. C. sziklétől. A kitűnő formájú jászolt Hejdu és Kiss. Emlut a helybeli csapat kitűnő játékát Komandó Sport Egyesületi tanácsának jelszava is, aki a csapatnak lelátóit tette le. A mérkőzés 400 fővel nagyobb közönség gyűjtölte végig. Azt jelenti, hogy a helybeli közönség támogatja az értéket jelentő sportemléket és hílaa érte. A jövőre mindenesetre legyen irányultató és buzdító példa az az egész sportéletünk számára.

— Halalozások. Bilyey Károlyné szül. Kovács Veronika, életének 32 ik, hássa ágának 14 ik évében, folyó hó 11-én Csikszerecián elhunyt.

— Kétszemes igazságtétel. A sziklétől életének 55 ik és házasságának 33 ik évében elhunyt.

— Karc farsli id. Mihály István bírókos, 54 éves korában, folyó hó 13-án Csikszerecián elhalálozott.

— Textilkereskedők részvétel a gazdasági munkaszolgálati akció lebonyolításában. A Sziklétől Kereskedelmi és Iparügyi Központ, hogy a közellátásügyi miniszter utasítására 1942 évi gazdasági munkaszolgálati akció lebonyolításában a textilkereskedőket le be kívánja képviselni. A textilkereskedők az akcióban a törvényhatóság első titkárai részére megbízás alapján vannak kérés és a kereskedőknek a részvételre való megbízást a törvényhatóság első titkáraitól kérésre intézett kérvényben kell kérniük. A K-m-ra felhívja azokat a textilkereskedőket, akik az akcióban részt akarnak venni, hogy a megbízás iránti kérvényüket legkésőbb október hó 15-iki kell a törvényhatóság első titkáraitól előtérben jeleníteni. A kérvényben büntetőjogi felelősségre hivatkozva nyilatkoznia kell a textilkereskedőknek arra vonatkozólag, hogy iparigazolmányuk textilkereskedő gyakorlatára jogosítja-e, foglalkoztat-e a textilárkon kívül más cikkeket eladásával is, hol van az utóbbi utóbbi nyitási ünete (tűszög, utca, ház szám) az 1941. XV. t. c. emmentől az utóbbiak mindegyike az hogy az akcióba való részvételre vállalkozni kész áll rendelkezésre. A K-m-ra felhívja az érdekelteket arra, hogy az akció sikere érdekében minél többen vegyenek részt.

— Moshirok. A Turul most jövő heti műsora „Végtelen ut” c. film folyó hó 21-én, szerdán 7.15, 22-én, csütörtökön 4.30 és 7.15 órai kezdettel. „Egy ójszaka Erdélyben” 24-én szombaton délután 4.30 és 7.15. 25-én, vasárnap délután 2.30, 4.30 és 7.15, 26-án, hétfőn délután 4.30 és 7.15 órai kezdettel. „Robinson” 28-án, szerdán 7.15, 29-án, csütörtökön 4.30 és 7.15 órai kezdettel. Következő műsorunk: „Papla kabát”, „Románytelen eset”, „Léki kitaláció”.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves iparostestvéreinknek, szülőinknek, barátainknak és jóismerőseinknek, akik felejtethetetlen felelőségem, drága jó édesanyám elhunyt alkalmával felmérhetetlen féjdalmunkat részvétükkel igyekeztek enyhíteni és temetésére részt vettek, eseten mondanak hálaa köszönetet.

Bakony Károly és családja
— Őszi rózsák: Lassló Imre versei. László Imre atyánk, csikszereci sziklétől gada ember Őszi rózsák címen verseskötetet adott ki. A szép egyszerű gyermekének legelőször érte, benyomással kerültek bokraiba. Kérjük olvasóinkat, fogadják szeretettel ezeket a verseket, támogassák megértésével. Jókárata és istentiszteletük, igazán sziklétől fakadó ritmusok. A verseskötet kapható a csikszereci könyvkereskedésben. Ára 1.50 pengő.

— Az új sarórarendelet. Az üzleti saróráról szóló 1942. évi VI. t. október 17-én lép hatályba. — A rendelet a gépjárművek árulására berendezett üzletekre, valamint a kizárólag továbbárusítókra kizárólag üzletekre a délelőtti 8 órától délután 4 óráig terjedő nyitvatartási időt és ezzel az osztályon munkaidőt kívánja bevezetni. Szombaton azonban ezeket az üzleteket az ország egész területén délután 2 órakor kell zárni. Lényeges változást jelent a törvényes munkaidő napján nem működő Gergely-naptár szerinti ünneppapokra az ország egész területére sziklétől minden kereskedelmi szakszakra kiterjedően kötelezővé tett déli 12 órai zárás. A rendelet az ország egész területére sziklétől szabályozza az üzletek nyitvatartását a pályaudvarokon, gyógyhelyeken és üdülőhelyeken. — Ugyancsak országos hatályú szabályozás a kizárólagos pártkamérek és bortermelői kimerészek nyitvatartását és pedig olyképpen, hogy ezek csak az előzetes kikérdezők nyitvatartásának ideje alatt szabad nyitva tartani. A kávéházak és tejüzemek az ország egész területén reggel 6 órától, a kávéházak reggel 7 órától este 11 óráig tartathatók nyitva. A fodrászatok városokban reggel 7 óráig, kizárólag nagyközségekben reggel 6 órától este 7 óráig, szombaton este 9 óráig, Gergely-naptár szerinti ünneppapokon déli 12 óráig, Sziklétől napján városokban este fel 10 óráig tartathatók nyitva. Ha a Gergely-naptár szerinti ünneppap szombaton este, a fodrászatok ezen a napon délután 5 óráig tartathatók nyitva. A kozmetikai, manikűrüzletek az pedikűrüzletek reggel 8 órától este 6 óráig, szombaton este 7 óráig, a Gergely-naptár szerinti ünneppapokon és Nagypénteken déli 12 óráig tartathatók nyitva. Ezeket az üzleteket szombaton és országos kirakóvadás napja kivételével, délután 1 órától 2 óráig zárva kell tartani. A törvény rendelkezéseinek ellenében csak az egy-egy munkahelyről és a kizárólagos üzletekben az ellenőrző bizottságok felállítását teszi kötelezővé.

Örlés. Megkezdődött a vándorlás a Papp Károly felvilágosító munkalomban. Gabonát, atv-eztünk őriesre, Apafi M. ut. 59. és Kossuth L. ut. 3. szám alatt. — Előzetes bejelentésre helyből el és vissza szállítjuk. 3-3

36 év óta fennálló jó menetű fűszer és gyurmestaru üzlet, szép berendezéssel és teljes felszereléssel, betegség miatt eladó. Cím a kiadóhivatásban.

Alkalmazunk minden központban lencse, hüvelyes, feketeborsó, lóheremag és más apróanyagok vásárlására, garanciaképes főbizonyosokat, akik ebben a szakmában már dolgoznak, Erdélyi Gazdák Magértékesítő Szövetkezete, Kolozsvár, Majális-utca 10. sz. 8-5

Jo családból való fiú, vagy lány tanuló felvetetik. Poloczky József kereskedő, Csikszereci, Apafi-u. 53. 2-

Gazdák figyelmébe! Vevők vagyunk lóhere, lucerna, szarvaskerep, baltacim és az összes más apró magvakra, az A. K. által megállapított áron. Kérünk egy átlagmintát, hogy tudjuk legmagasabb ajánlatunkat megtenni. — Erdélyi Gazdák Magértékesítő Szövetkezete, Kolozsvár, Majális-utca 10. sz. 8-10

Gomb behuzást géppel, ugyanott fehérnemű javítást is vállalok, Tamási-u. 4. 2-3

Vitézi cimerez és frontharcos jelvényes névjegyek a Vakar-nyomdában készülnek.